

LANDSTINGSSTYRELSEN DEN 28 APRIL 2009

73

§ 84

Yttrande över betänkandet Kraftsamling – museisamverkan ger resultat (SOU 2009:15)

Dnr 872-09

Ärendebeskrivning

Regeringen tillkallade i februari 2007 Christina von Arbin som särskild utredare med uppdrag att se över vissa frågor inom museisektorn. Utredarens betänkande överlämnades till regeringen i februari 2009.

Någon egen remissomgång för detta betänkande är inte beslutad, men yttranden tas emot i anslutning till remissen för Kulturutredningen SOU 2009:16 senast 19 maj 2009.

Då förslagen påverkar museiverksamheten på regional nivå, föreslås Norrbottens läns landsting svara på betänkandet SOU 2009:15 i särskilt yttrande.

Förslag till beslut

Följande yttrande avges:

Betänkandets uppdrag från kulturdepartementet syftar kortfattat till att se över möjligheten till samordning och effektivisering inom museisektorn i Sverige. Särskild tonvikt läggs vid de statliga museernas verksamheter inom områdena effektivisering, samordning, administration och föremålshandling.

Norrbottens läns landsting ansvarar för driften av läns museet Norrbottens museum och är en av stiftarna av Åjtte fjäll och samemuseum. Mot den bakgrunden vill landstinget lämna följande synpunkter på utredarens förslag.

Utredaren föreslår, att den tidigare benämningen ansvarsmuseum tas bort och ersätts av nationella åtaganden. Landstinget ser förslaget som positivt och hoppas att det ska ge möjlighet till spridning av nationella ansvarsuppdrag inom museisektorn också till framstående regionala verksamheter.

I det sammanhanget föreslås Åjtte fjäll och samemuseum få ett nationellt uppdrag för den samiska kulturen samt att de projektmedel, som Åjtte hittills sökt och erhållit årsvis, omvandlas till ett löpande statligt stöd ur medlen 8:4 Vissa museer. Landstinget välkomnar förslagen efter att, under flera år, har framfört dessa önskemål till kulturdepartementet. Förslagen innebär både en stabilare finansiering och en tydligare roll i landets museisektor, där Åjtte har mycket att tillföra som central kulturarvsinstitution för landets ursprungsbefolkning samerna.

Utredaren föreslår också en permanentning av en samordningsfunktion för museerna. Den skulle bestå av elva personer och svara för samordning mellan de statliga museerna, metodutveckling och fortbildning samt ha ansvaret att fördela den pott på 10 mkr i utvecklingsmedel, som nu disponeras av Statens kulturråd.

Till detta förslag har Norrbottens läns landsting i allt väsentligt en negativ inställning, och det av följande skäl:

- Att inrätta en särskild funktion för museifrågor, samtidigt som kulturutredningen föreslår ändrad myndighetsstruktur och ny modell för dialogen mellan region och stat, måste anses vara dåligt både ur tids- och samverkanssynpunkt. Upplägget innebär en överarbetad, central konstruktion, som riskerar att skapa ett särskilt spår för museisektorn. Den är en mycket väsentlig del av det regionala kulturansvaret och bör vara en del av de decentraliserade beslutsvägar, som kulturutredningens dialoger och portföljmodell innebär.
- Att potten på 10 mkr i utvecklingsmedel skulle hanteras i ett eget spår utanför de föreslagna portföljerna skulle ställa museernas arbete utanför övrig regional kultursamordning, vilket en samordningsfunktion knappas kan ha till avsikt. De utvecklingsmedel som finns för museerna, ska givetvis ingå i den dialog som förs inom ramen för portföljerna och inte gå någon egen beslutsväg.
- Det huvudsakliga samordningsuppdraget rör till helt övervägande del de statliga museerna och bör vara en fråga för dem att inrätta och finansiera. Utredaren föreslår i stället att största delen av kostnaderna för den permanentade funktionen ska bäras av det nuvarande anslaget till länsmuseum, vilket inte är acceptabelt, då funktionen endast marginellt kommer att arbeta regionalt och förslaget innebär en minskning av den anslagsramen med hela 7 %, vilket skulle få verksamhetskONSEKVENSER för de regionala museerna. Inte heller det ligger i linje med kulturutredningens tankar om vikten av decentraliserat ansvar.
- Utredaren har inte berört den permanentade funktionens lokalisering, vilket landstinget ser som en brist i betänkandet. Inte heller förs någon diskussion om den föreslagna funktionens behov av kompetens för uppdraget, utan utgångspunkten är de personer, som idag finns och kan flyttas om. Något samråd om permanentningen har inte förts med regionala huvudmän, vare sig till omfång eller innehåll.

Slutligen föreslår utredaren ett stärkande av Riksförbundet Sveriges museer som den part som staten för dialog med. Som ansvarig för länsmuseumverksamhet ser landstinget det som väsentligt, att de regionala huvudmännen själva har möjlighet att välja samarbetsformer inom sektorn, där t ex Länsmuseumernas samarbetsråd under åren har gjort goda insatser. Också här ställer förslaget kulturutredningens decentraliserade modell ur spel.

Sammanfattning

- Landstinget stödjer utredningens förslag att Åjtte fjäll och samemuseum får ett nationellt uppdrag för den samiska kulturen samt att de projektmedel, som Åjtte erhåller årsvis, omvandlas till ett löpande statligt stöd ur medel 8:4 Vissa museer.
- Landstinget stödjer inte utredningens förslag att inrätta en särskild samordningsfunktion för museifrågor.

2 JUNI 2009

- Landstinget stödjer inte utredningens förslag att Riksförbundet Sveriges museer ska vara den part som staten för dialog med när det gäller övergripande museifrågor.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.